

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เทศบาลตำบลห้วยกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

.....

1. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสิน

2. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกกระบวนการร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานได้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

4. องค์กรประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์กรประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

5. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตเป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆเพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง ดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดย

กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย(Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยงทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 พบว่าความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริตที่จำเป็นต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

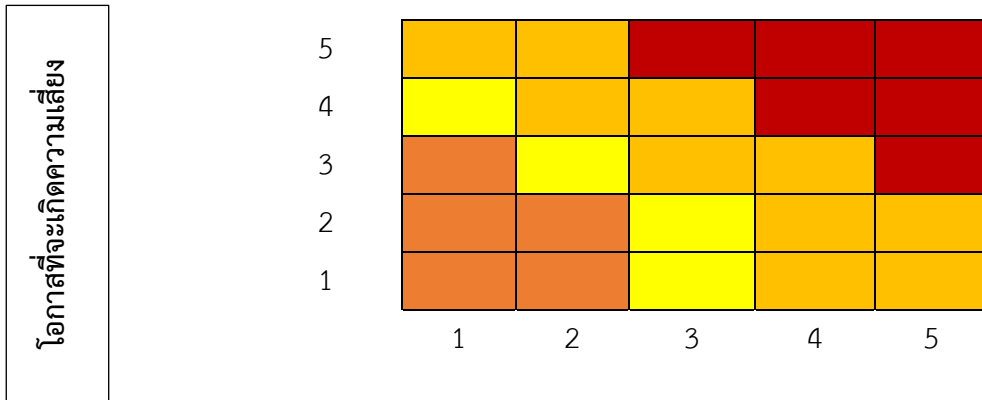
➤ เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดจากความเสียหาย

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
2	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อย
1	น้อยมาก	โอกาสเกิดขึ้นยาก

➤ เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ไล่ออก
4	สูง	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ปลดออก
3	ปานกลาง	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ลดเงินเดือน
2	น้อย	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ตัดเงินเดือน
1	น้อยมาก	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ภาคทัณฑ์

➤ เกณฑ์มาตรฐานระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ผลกระทบของความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง			
ยอมรับได้		ยอมรับไม่ได้	
ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

3.1 การบริหารจัดการคามหลัก 4 ประการสำหรับจัดการ การทุจริตของเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย

- 1) ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ : เจ้าหน้าที่ที่ต้องตัดสินใจภายใต้กรอบกฎหมาย และนโยบาย ตามขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ให้มีผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง
- 2) สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิดชอบ : กำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน และเปิดเผยให้ประชาชนทราบรวมถึงเปิดโอกาสให้ตรวจสอบ
- 3) ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง : เจ้าหน้าที่ต้องระบุ ผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติ และจัดการกับเรื่องส่วนตัวเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาให้มากที่สุดโดยฝ่ายบริหาร ต้องรับผิดชอบต่อเรื่องการสร้างระบบป้องกันพร้อมกำหนดเป้าหมาย
- 4) สร้างวัฒนธรรมองค์กร : ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการ ตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น

3.2 ระดับเกณฑ์ความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละสาเหตุ (โอกาสx ผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ดังนี้

➤ เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

โอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง	ผลกระทบของ ความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	การแสดงผล
5	5	25	สูงมาก	Red
5	4	20	สูงมาก	Red
5	3	15	สูงมาก	Red
5	2	10	สูง	Yellow
5	1	5	สูง	Yellow
4	5	20	สูงมาก	Red
4	4	16	สูงมาก	Red
4	3	12	สูง	Yellow
4	2	8	สูง	Yellow
4	1	4	ปานกลาง	Yellow
3	5	15	สูงมาก	Red
3	4	12	สูง	Yellow
3	3	9	สูง	Yellow
3	2	6	ปานกลาง	Yellow
3	1	3	ต่ำ	Green
2	5	10	สูงมาก	Red
2	4	8	สูง	Yellow
2	3	6	ปานกลาง	Yellow
2	2	4	ต่ำ	Green
2	1	2	ต่ำ	Green
1	5	5	สูง	Red
1	4	4	สูง	Red
1	3	3	ปานกลาง	Yellow
1	2	2	ต่ำ	Green
1	1	1	ต่ำ	Green

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

	สูงมาก	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงมีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง
	สูง	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงมีมาตรการลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
	ปานกลาง	ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
	ต่ำ	ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น “สินบน” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เทศบาลตำบลห้วยกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
1	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	1	5	ความเสี่ยงระดับสูง	<p>1. มาตรการปฏิบัติตามระเบียบคือ</p> <p>1.1 การป้องกันการรับสินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากระดับผู้บริหารสูงสุด</p> <p>1.2 เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออกตรวจสอบสถานประกอบการให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบพร้อมแนบรูปถ่ายสถานประกอบการเสนอพร้อมแนบรูปถ่ายสถานประกอบการเสนอผู้บริหารประกอบการพิจารณาอนุญาต</p> <p>1.3 ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน</p> <p>1.4 กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>1.5 ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ</p> <p>1.6 มีช่องทางการแจ้งร้องเรียนการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ หลายช่องทาง</p> <p>2. มาตรการลงโทษตามกฎหมาย</p> <p>2.1 หากมีการฝ่าฝืนหรือการกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง</p>	กองช่าง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น “สินบน” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เทศบาลตำบลห้วยกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	การประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเจ้าหน้าที่มีการเรียกรับหรือรับสินบนเพื่อให้เจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเสียภาษีน้อยลง	1	5	ความเสี่ยงระดับสูง	1. มาตรการการปฏิบัติตามระเบียบคือ <ul style="list-style-type: none"> - การป้องกันการรับสินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากระดับผู้บริหารสูงสุด - ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ - มีช่องทางการแจ้งร้องเรียนการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ หลายช่องทาง 2. มาตรการลงโทษตามกฎหมาย <ul style="list-style-type: none"> - ลงโทษทางวินัย - ลงโทษทางแพ่ง - ลงโทษทางอาญา - ว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์ 	กองคลัง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น “สินบน” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เทศบาลตำบลห้วยกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนจากผู้รับเหมาเพื่อให้การตรวจรับงานไม่มีปัญหา - เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับเงินตอบแทน การสั่งซื้อสั่งจ้างจากคู่สัญญา 	1	5	ความเสี่ยงระดับสูง	<ol style="list-style-type: none"> 1. มาตรการการปฏิบัติตามระเบียบคือ <ul style="list-style-type: none"> - การป้องกันการรับสินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากระดับผู้บริหารสูงสุด - ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ - ในขั้นตอนการเบิกจ่ายต้องตรวจสอบเอกสารประกอบฎีกาการเบิกจ่ายคือต้องมีรูปถ่ายขณะคณะกรรมการตรวจการจ้างปฏิบัติหน้าที่ตรวจการจ้าง - มีช่องทางการแจ้งร้องเรียนการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ หลายช่องทาง 2. มาตรการลงโทษตามกฎหมาย <ul style="list-style-type: none"> - ลงโทษทางวินัย - ลงโทษทางแพ่ง - ลงโทษทางอาญา - ว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์ 	กองคลัง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น “สินบน” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เทศบาลตำบลห้วยกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
4	การบริหารงานบุคคล	การเรียกรับเงินผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	1	5	ความเสี่ยงระดับสูง	<p>1. มาตรการการปฏิบัติตามระเบียบคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การป้องกันการรับสินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากระดับผู้บริหารสูงสุด - ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ - มีช่องทางการแจ้งร้องเรียนการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ หลายช่องทาง <p>2. มาตรการลงโทษตามกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลงโทษทางวินัย - ลงโทษทางแพ่ง - ลงโทษทางอาญา - ว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์ 	สำนักปลัด